

Wymagania edukacyjne kl. 1

ALE TO CIEKAWE, klasa 1

I. Edukacja polonistyczna

Osiągnięcia w zakresie słuchania

Uczeń/Uczennica:

- słucha z uwagą wypowiedzi rówieśników i dorosłych, i je rozumie
- wykonuje zadania po wysłuchaniu instrukcji
- słucha tekstów czytanych przez nauczyciela, zapamiętuje najważniejsze informacje
- słucha i czeka na swoją kolej, uczy się powstrzymywać chęć nagłego wypowiadania się

Osiągnięcia w zakresie mówienia

Uczeń/Uczennica:

- zadaje pytania do zdań oznajmujących
- wypowiada się w sposób uporządkowany na bliskie mu tematy, używa prostych zdań
- podejmuje próby układania opowiadania twórczego na podstawie obrazków
- układa w kolejności obrazki historyjki obrazkowej i nadaje im tytuły, uwzględnia związki przyczynowo-skutkowe
- układa wypowiedź ustną na podstawie ilustracji, historyjki obrazkowej, opowiadania oraz na temat wykonanej pracy
- wypowiada z pamięci proste rymowanki, recytuje wiersze z różną siłą głosu, w różnym tempie
- podejmuje próbę oceny zachowania rówieśników, bohaterów występujących w utworach literackich i historyjkach obrazkowych

Osiągnięcia w zakresie czytania

Uczeń/Uczennica:

- czyta na głos techniką całościową wyrazy i zdania z opracowanego w toku zajęć tekstu
- czyta płynnie, poprawnie i wyraziście opracowany tekst zbudowany z krótkich zdań
- czyta po cichu proste polecenia, treść zadań, wyrazy i proste zdania pisane i drukowane
- ustala kolejność zdarzeń w krótkich tekstach
- wyszukuje w tekście fragmenty na podany temat

Osiągnięcia w zakresie pisania

Uczeń/Uczennica:

- pisze litery po śladzie i samodzielnie
- poprawnie łączy litery w wyrazach
- układa i zapisuje wyrazy z rozsypanki literowej
- przepisuje wyrazy i krótkie zdania
- podpisuje ilustracje wyrazami i prostymi zdaniami
- pisze wyrazy i zdania w standardowej liniaturze zgodnie ze wzorem

- dba o estetykę zeszytu
- uzupełnia luki w zdaniach
- układa odpowiedzi na pytania w formie zdań
- zapisuje krótkie życzenia, np. na laurkach, kartkach świątecznych
- pisze z pamięci sylaby, wyrazy i zdania w zakresie opracowanego słownictwa o pisowni zgodnej z brzmieniem słów
- pisze wielką literę na początku zdań
- zapisuje spółgłoski miękkie w wyrazach
- rozumie i próbuje stosować zasadę wymiany *ó* na *o*
- kończy zdanie kropką, pytajnikiem lub wykrzyknikiem
- dostrzega i wyróżnia w zdaniach przecinek
- stosuje skróty: kg, cm, l, godz., zł, gr, m
- pisze wszystkie litery polskiego alfabetu
- porządkuje litery polskiego alfabetu, mając przed sobą wzór
- zapisuje liczebniki główne do 10
- stosuje wielką literę w imionach, nazwiskach, nazwach planet, nazwach geograficznych, nazwach świąt
- układa plan wydarzeń z rozsypanki zdaniowej

Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego

Uczeń/Uczennica:

- wyodrębnia zdania w mowie i w tekście
- określa liczbę zdań w tekście
- określa liczbę wyrazów w zdaniach
- dzieli wyrazy na sylaby, na głoski i litery
- wyróżnia w słowach samogłoski i spółgłoski
- wyróżnia w tekście zdania zakończone pytajnikiem, kropką lub wykrzyknikiem
- wyodrębnia nazwy ludzi, zwierząt, roślin i rzeczy,
- wskazuje wyrazy oznaczające czynności,
- tworzy liczbę pojedynczą i liczbę mnogą rzeczowników
- podaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym do wskazanych wyrazów
- tworzy wyrazy podobne znaczeniowo
- tworzy proste wyrazy pochodne od wyrazu podstawowego
- układa zdanie z rozsypanki wyrazowej
- układa zdania z podanymi wyrazami
- kończy rozpoczęte zdania
- wskazuje rymy w wierszu
- dobiera rymy do wyrazów_

Osiągnięcia w zakresie samokształcenia

Uczeń/Uczennica:

- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów
- rozwija swoje zainteresowania, tworząc np. tematyczne książeczki, plakaty, lapbooki

II. Edukacja matematyczna

Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych

Uczeń/Uczennica:

- stosuje ze zrozumieniem określenia: za, przed, nad, pod, obok, w, do, wewnątrz, na zewnątrz; dotyczące określania odległości: dalej, bliżej
- określa położenie przedmiotów względem siebie oraz innego obserwatora
- określa i wskazuje kierunki w przestrzeni z zastosowaniem pojęć: na prawo, na lewo, w górę, w dół, do przodu, do tyłu
- porządkuje przedmioty w serii rosnącej i serii malejącej

Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności

Uczeń/Uczennica:

- liczy (w przód i wstecz) po 1 do 20, po 10 do 100
- odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby od 0 do 100
- wskazuje jedności i dziesiątki w zapisie liczbowym
- posługuje się liczbą porządkową
- porównuje liczby w dostępnym zakresie, stosuje znaki: $<$, $=$, $>$.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami

Uczeń/Uczennica:

- rozumie istotę dodawania i odejmowania
- dopełnia liczbę do danej liczby, dodaje i odejmuje liczbę jednocyfrową oraz dziesiątki
- rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka, znaku zapytania itp.
- dodaje i odejmuje pełne dziesiątki

Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych

Uczeń/Uczennica:

- analizuje i rozwiązuje proste zadania z treścią
- zapisuje w dowolny sposób rozwiązanie zadania z treścią – za pomocą rysunków, równości z okienkiem, działań, układania liczmanów
- odczytuje proste diagramy
- podejmuje próby tworzenia treści zadania tekstowego do podanej formuły lub rysunku
- układa tangram według wzoru i rozwiązuje sudoku

Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych

Uczeń/Uczennica:

- rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne: kwadrat, prostokąt, koło, trójkąt
- kreśli odcinki za pomocą linijki
- składa, rozcina papierowe figury geometryczne tak, by otrzymać figury o podanym kształcie

- odtwarza kształty figur, korzystając z różnych materiałów i programów komputerowych (np. Paint)
- obrysowuje kształty figur geometrycznych
- rysuje odręcznie figury geometryczne (prostokąt i kwadrat) na siatce kwadratowej
- mierzy przedmioty i podaje wyniki dokonanych pomiarów
- dostrzega i rysuje drugą połowę figury symetrycznej (symetria osiowa)
- tworzy układy symetryczne z różnych materiałów

Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji

Uczeń/Uczennica:

- klasyfikuje obiekty według podanej cechy
- dostrzega rytm w otoczeniu
- dzieli na dwie i cztery równe części, np. kartkę papieru, używa pojęć: połowa, dwie równe części, cztery równe części
- rozpoznaje monety: 1 zł, 2 zł, 5 zł i banknoty: 10 zł, 20 zł, 50 zł
- wskazuje produkty droższe/tańsze
- przelicza pieniądze, wie, co to jest reszta
- wykonuje obliczenia pieniężne
- odczytuje pełne godziny na zegarze
- wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu
- zapisuje i odczytuje liczby rzymskie od I do XII
- zna pojęcie roku, nazwy miesięcy i dni tygodnia we właściwej kolejności oraz rozumie pojęcie *weekend*
- odczytuje i zapisuje datę
- odczytuje wskazania termometru bez temperatur ujemnych
- szacuje, czy wystarczy pieniędzy na zakup określonego towaru
- szacuje, czy wystarczy czasu na wykonanie zadania
- szacuje liczbę i wielkość przedmiotów na podstawie ilustracji lub w realnych sytuacjach, posługuje się pojęciami: waży mniej/więcej
- samodzielnie waży różne przedmioty, buduje wagę
- używa określeń: kilogram, litr, pół litra
- dokonuje prostych obliczeń wagowych, zna różne rodzaje wag i odważniki

III. Edukacja społeczna

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego

Uczeń/Uczennica:

- zna imiona i nazwiska kolegów i koleżanek z klasy
- uczestniczy w klasowych i szkolnych uroczystościach
- zna i respektuje normy obowiązujące w szkole
- określa relacje w rodzinie
- zna swoją narodowość, wie, że mieszka w Polsce

- opowiada o grupach, zespołach i organizacjach, do których należy
- wie, że dzieci mają swoje prawa
- wie, że uczeń ma swoje prawa i obowiązki
- rozumie, co to znaczy być dobrym kolegą/dobłą koleżanką i stara się nim/nią być
- używa zwrotów grzecznościowych
- przejawia zachowania tolerancyjne i szacunek dla odmienności
- ocenia postępowanie swoje i innych
- wie, jak należy się zachować w sytuacji zagrożenia ze strony innych ludzi
- potrafi przeprosić, poprosić, podziękować, wyrazić wdzięczność
- podaje imię, nazwisko i adres
- wie, kiedy podać swój adres, a kiedy nie należy podawać swojego adresu
- opowiada ciekawostki historyczne dotyczące miejsca zamieszkania
- rozumie pojęcia: umowa, porozumienie, tworzy zasady regulaminu klasowego i ich przestrzega
- uczestniczy w akcjach charytatywnych organizowanych na terenie szkoły
- zna tradycje świąteczne w swojej rodzinie: wymienia potrawy wigilijne, opisuje choinkę i pisanek wielkanocną
- rozpoznaje strój ludowy – góralski – oraz strój ludowy z własnego regionu
- współpracuje w parze

Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym

Uczeń/Uczennica:

- opowiada legendę o powstaniu państwa polskiego
- zna barwy narodowe
- zna jedną zwrotkę hymnu narodowego
- wie, kto nosi mundur
- wymienia polskie święta narodowe
- zachowuje odpowiednią postawę w czasie śpiewania hymnu
- wie, kogo można nazwać wielkim Polakiem, podaje informacje o wielkich postaciach z historii Polski

IV. Edukacja przyrodnicza

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego

Uczeń/Uczennica:

- rozpoznaje rośliny doniczkowe, popularne warzywa i owoce
- rozpoznaje drzewa iglaste oraz drzewa liściaste w najbliższym otoczeniu
- zna budowę owocu
- zna zwierzęta hodowlane i domowe
- opisuje wybrane zwierzę
- wymienia zwiastuny wiosny
- opisuje cykl rozwojowy żaby
- zna przykłady domów poznanych zwierząt (dziupła, nora, kopczyk)
- rozumie znaczenie wody w środowisku

- wie, czego roślina potrzebuje do życia
- rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w Polsce, np. aloes, owoce egzotyczne
- nazywa wybrane dzikie koty zamieszkujące różne kontynenty
- przedstawia obowiązki opiekuna psa lub kota
- opowiada o życiu pszczół w ulu
- wykonuje proste obserwacje i doświadczenia oraz prowadzi hodowlę rośliny (np. rzeżuchy)
- wymienia kilka gatunków roślin i zwierząt chronionych w Polsce, np.: krokus, jeż, nietoperz, wydra, bocian czarny
- wymienia zagrożenia dla przyrody powodowane przez człowieka
- zna zasady odpowiedzialnego dokarmiania ptaków
- zna oznaczenia pojemników do segregowania śmieci
- rozpoznaje i nazywa piktogramy związane z ochroną przyrody

Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku

Uczeń/Uczennica:

- przedstawia charakterystykę zawodów znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz, leśnik, bibliotekarz, meteorolog, dietetyk
- zna numery alarmowe
- wie, w jaki sposób wezwać pomoc
- zna zasady zachowania się w kontaktach z osobami obcymi
- zna podstawowe potrzeby człowieka: odżywianie się, odpoczynek, potrzeba bliskości i bezpieczeństwa
- wie, jak dbać o siebie, by być zdrowym
- nazywa części ciała i niektóre narządy człowieka
- wymienia wartości odżywcze podstawowych produktów żywnościowych
- wie, jakie produkty wpływają pozytywnie na sprawność umysłową i uczenie się
- dobiera ubrania stosownie do pogody
- prowadzi obrazkowy kalendarz pogody
- charakteryzuje pogodę typową dla pory roku
- odczytuje informacje z map pogody
- rozumie znaczenie świateł na sygnalizatorze świetlnym
- zna podstawowe znaki drogowe
- zna zasady przechodzenia przez jezdnię z sygnalizacją świetlną oraz bez sygnalizacji
- rozpoznaje piktogramy związane z bezpieczeństwem w szkole, zna drogę ewakuacyjną w szkole
- zna zasady korzystania z urządzeń elektrycznych
- wie, jak się zachować podczas burzy
- sprawdza informacje, zadając pytania osobom dorosłym
- zna zasady bezpiecznego korzystania z internetu

Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej

Uczeń/Uczennica:

- nazywa region, w którym znajduje się jeog/jej miejscowość
- nazywa status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto)
- określa podobieństwa i różnice między krajobrazami wiejskim a miejskim
- wskazuje na mapie stolicę i najważniejsze miasta w Polsce, Wisłę i Morze Bałtyckie
- wymienia obecną i dawne stolicę Polski
- wymienia kilka zabytków Warszawy
- przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, rozpoznaje sylwetki znanych polskich sportowców i wie, z jakimi dyscyplinami są związani
- określa, z którego kierunku wieje wiatr (np. obserwując działanie wiatromierza)
- rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów
- rozumie następstwa ruchu obrotowego Ziemi wokół własnej osi: pory dnia oraz następstwa ruchu obiegowego Ziemi wokół Słońca: pory roku
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym
- wymienia wybrane planety Układu Słonecznego

V. Edukacja plastyczna

Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń

Uczeń/Uczennica:

- nazywa barwy podstawowe, określa jasność barw (jasne i ciemne), wie, co to są barwy pochodne

Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej

Uczeń/Uczennica:

- wykorzystując wybrane techniki, tworzy prace plastyczne według instrukcji
- wykonuje ilustracje inspirowane tekstem literackim, muzyką, sztuką teatralną, filmem
- wykonuje proste przedmioty użyteczne, rekwizyty (np. pacynki, kartki okolicznościowe, upominki)
- wykorzystuje narzędzia informatyczne (edytory grafiki) do tworzenia prostych obrazów na dany temat

Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych

Uczeń/Uczennica:

- rozpoznaje i nazywa wybrane sztuki plastyczne (malarstwo, rzeźba, architektura)
- rozpoznaje i nazywa podstawowe rodzaje dzieł malarskich i graficznych (pejzaż, portret)
- wyjaśnia pojęcia: oryginał obrazu, kopia obrazu

VI. Edukacja techniczna

Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy

Uczeń/Uczennica:

- utrzymuje porządek w miejscu pracy, sprząta po sobie
- rozsądnie używa materiałów potrzebnych do wykonania pracy (wykorzystuje materiał do końca, używa materiałów przeznaczonych do recyklingu)
- w bezpieczny sposób posługuje się narzędziami, np. nożyczkami, zszywaczem

Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania

Uczeń/Uczennica:

- wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne (np. dekoracje świąteczne, prezenty)
- łączy elementy pracy, używając kleju, taśmy klejącej, spinaczy, tasiemki lub sznurka
- stosuje ozdobne wiązanie tasiemką (np. pakując prezent lub wykonując książeczkę)
- składa i nacina papier; korzysta z szablonów
- wykorzystuje technikę origami – składa proste modele zgodnie z instrukcją i pokazem
- wykonuje proste formy przestrzenne

Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych

Uczeń/Uczennica:

- zna ogólne zasady działania urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym (pralki, kuchenki, odkurzacza, zegara itp.)

VIII. Edukacja muzyczna

Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki

Uczeń/Uczennica:

- słucha z uwagą dźwięków z bliskiego otoczenia i je identyfikuje
- reaguje na sygnały muzyczne w zabawie
- rozróżnia dźwięki wysokie i niskie, dłuższe i krótsze, ciche i głośne
- rozróżnia głosy ludzkie: wysoki żeński (sopran), niski męski (bas)
- odróżnia muzykę wolną od szybkiej, zauważa puls rytmiczny, określa nastrój utworu
- aktywnie słucha wybranych utworów muzyki klasycznej, muzyki ludowej

Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej

Uczeń/Uczennica:

- naśladuje głosy zwierząt, śpiewa zestawy głosek, sylaby
- śpiewa melodie, wykorzystując sylaby solmizacyjne: do, re, mi, sol, la

- wykonuje tematy rytmiczne, wykorzystując sylaby: ta (ćwierćnuta), ti (ósemka), ta-a (półnuta), sza (pauza ćwierćnutowa)
- w różnych okolicznościach nuci poznane proste melodie, wyliczanki, piosenki
- śpiewa ze słuchu wybrane piosenki, kolędy i pastorałki, hymn szkoły

Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec

Uczeń/Uczennica:

- porusza się i tańczy w zabawach muzyczno-ruchowych
- tworzy swobodne improwizacje ruchowe do utworów muzycznych, wyliczanek, rymowanek

Gra na instrumentach muzycznych

Uczeń/Uczennica:

- gra na instrumentach perkusyjnych (bębenek, tamburyn, trójkąt, marakasy, blok akustyczny, klawesy, dzwoneczki) proste schematy rytmiczne
- akompaniuje do wybranych fragmentów utworów muzycznych, wykorzystując instrumenty perkusyjne lub efekty akustyczne
- gra proste schematy melodyczne na instrumencie melodycznym

Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku

Uczeń/Uczennica:

- dekoduje i koduje prosty zapis dźwięków za pomocą obrazków, piktogramów, nut
- posługuje się literowymi nazwami dźwięków w gamie C-dur (c1, d1, e1, g1, a1)
- zna i posługuje się pojęciami oraz znakami związanymi z notacją muzyczną
- rozróżnia wybrane formy zapisu dźwięków

IX. Wychowanie fizyczne

Osiągnięcia w zakresie profilaktyki zdrowia i bezpieczeństwa

Uczeń/Uczennica:

- utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie
- dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu
- podejmuje aktywność fizyczną, mającą na celu utrzymanie zdrowia i zapobieganie wadom postawy
- wykonuje rozgrzewkę i rozumie jej cel
- systematycznie, wytrwale i świadomie wykonuje ćwiczenia fizyczne oraz podejmuje nowe wyzwania ruchowe

Osiągnięcia w zakresie sprawności fizycznej

Uczeń/Uczennica:

- chodzi i maszeruje ze zmianą kierunku i tempa, z zachowaniem rytmu

i koordynacji,

- biega na krótkich dystansach ze zmianą kierunku i tempa,
- skacze, podskakuje i przeskakuje (np. obunóż i jednonóż w miejscu i ruchu, pokonuje przeszkody o różnej wysokości i szerokości)
- skacze w dal dowolnym sposobem z miejsca i z rozbiegu
- wspina się na niskich wysokościach
- czołga się w różnych kierunkach i pod przeszkodami
- rzuca jednorącz małymi przyborami do celu nieruchomego i ruchomego
- podaje przybory oburącz sprzed klatki piersiowej i znad głowy
- odbija piłki – oburącz lub jednorącz w górę i w kierunku partnera
- toczy, podnosi i przenosi przybory
- celuje i trafia do wyznaczonego celu – rzucając, kopiąc, odbijając i uderzając przybór
- utrzymuje równowagę w pozycjach statycznych i dynamicznych z przyborem i bez
- wykonuje rotację ciała wokół osi pionowej i poziomej (np. obrót w miejscu i ruchu, przewrót w przód z przysiadu podpartego)
- wykonuje skręty i zwroty w sposób kontrolowany
- utrzymuje prawidłową postawę w różnych pozycjach

Osiągnięcia w zakresie zabaw i gier ruchowych, gier zespołowych oraz rekreacyjnych

Uczeń/Uczennica:

- wykonuje ćwiczenia rytmiczne przy muzyce
- uczestniczy w zabawach i grach ruchowych, grach zespołowych, z wykorzystaniem dostępnego sprzętu sportowego
- korzysta z dostępnego sprzętu sportowego
- przestrzega zasad *fair play* w zabawach i grach ruchowych oraz grach zespołowych

